

Mennesker mellem 14 og 18 Aar før Kl. 6 om Morgenen, og at det var af Betydning at faa Mejerierne undtagne fra denne Lov, fordi Mælken skulde behandles tidligere, saa er det en Tale, der lader sig høre, og naar det kun var for ikke at lægge denne Bedrift nogen Hindring i Vejen, at man vilde have en Undtagelsesbestemmelse, saa vilde jeg gerne gaa med til, at saadanne unge Mennesker kunde benyttes før Kl. 6 om Morgenen, mod at de fik en tilsvarende Afkortning af deres Arbejdstid om Aftenen. Det vilde jeg finde ganske naturligt, thi det er jo ikke Hensigten at lovgive paa en saadan Maade, at man lægger vore Erhvervsvirksomheder Hindringer i Vejen paa noget som helst Omraade. Det kunde have været naaet uden at skade, og jeg synes, at man fra Mejeriernes Side egentlig selv maatte ønske at komme ind under denne Lovs Bestemmelser i al Almindelighed, thi Mejeridriften kræver jo megen stor Renlighed, og det er jo ganske afgjort, at hvis de Lokaliteter, hvor Mejerivirksomheden foregaar, ikke have en ordentlig Størrelse, ikke ere godt beliggende og godt oplyste osv., saa er det vanskeligt at holde den Renlighed, som nødvendig bør være til Stede, for at man kan naa et godt Resultat af sin Produktion. Jeg synes derfor, at Mejerierne ligefrem maatte kunne ønske, at der i den Henseende stilledes saadanne Fordringer til dem, at de vare i Stand til fuldt ud at fyldestgøre dette. De Herrer sige, at de ville ikke tvinges. (*En Stemme*: De trænge ikke til Tvang.) Ja, det kan man altid sige, men der gives jo Love, fordi der ere nogle Mennesker, som man absolut maa sige til: det skal du gøre, thi ellers unnlade de det. Som Følge deraf mener jeg, at de Herrer ikke burde være saa hidsige for at undgaa, at denne Lov bringes i Anvendelse paa Mejerier. Jeg for mit Vedkommende kan ikke stemme for den foreslaaede Tilføjelse til § 1. Jeg mener, at det vil føre til en Forringelse af Loven.

Med Hensyn til de øvrige Ændringsforslag skal jeg kun bemærke angaaende Nr. 18 til § 17, at der er jo sket den Forandring, at Bestemmelsen om, at det er offentlige ansatte Lægers Pligt at udstede de paagældende Attester uden Betaling, udgaar. Naar jeg ikke har søgt at opretholde denne Bestemmelse, ligger det i, at jeg har anset det for haabløst, og dernæst deri, at naar man giver Regelen den Form, den nu har faaet, at den paagældende Kvinde ikke maa arbejde i de 4 første Uger efter sin Nedkomst, medmindre der

foreligger Lægeattest om, at hun kan gøre det uden Skade, saa vil Adgangen eller Trangen til at skaffe sig Lægeattest være mindre end tidligere, da den altid skulde præsteres efter en Fødsel. Jeg tror, at denne Form, der nu er foreslaaet paa dette Punkt, er bedre. Jeg vilde gerne gøre den Bemærkning med Hensyn til denne Bestemmelser Karakter, at den i Virkeligheden har til Hensigt at sikre de Kvinder, der have arbejdet paa en Fabrik, Adgang til at vende tilbage til denne, naar der i øvrigt er Brug for dem der. Det vilde i mange Tilfælde ikke kunne ske, hvis den fødende Kvinde kunde blive borte i længere Tid efter sin Nedkomst, idet Fabrikherren saa vilde antage en anden i hendes Sted, men naar der er en Lovbestemmelse om, at hun ikke uden at kunne præstere Lægeattest for Sundhed maa komme igen før 4 Uger efter Nedkomsten, vil almindelig Honnøret dog byde den paagældende at lade hendes Plads staa aaben saa længe. Derigennem fremkommer der en Beskyttelse for disse Kvinder, og jeg kan derfor slutte mig til den Bestemmelse. Med Hensyn til de øvrige Ændringsforslag finder jeg ikke Anledning til at gøre nogen Bemærkning.

Indenrigsministeren (Bramsen): Jeg vil fatte mig i størst mulig Korthed, thi vi skulle jo dog snarest se at blive færdige med denne opsatte 3die Behandling af Fabriksloven. Der er jo heller ikke meget at udtale sig om. Med Hensyn til det af forskellige Talere omtalte Forslag under Nr. 1 ønskede jeg først at gøre den almindelige Bemærkning, at da der i September 1899 for mig blev Tale om at udarbejde et Forslag til Lov i denne Materie, var det, jeg lagde til Grund, just ikke alt det, jeg i den Henseende kunde ønske at faa inddraget under Loven, men hvad jeg kunde nære noget som helst Haab om at føre igennem. Fra den første Færd har jeg da haft en bestemt Mening om, at, hvis jeg ikke lod *Landbruget* uden for denne Lovgivning, vilde det møde meget stærk Modstand, lige saa stærk som i sin Tid ved Ulykkesforsikringsloven om Maskinulykker i Landbruget. Den nuværende Lov omfatter derhos ikke Landbruget, men kun Fabrikker og fabrikmæssig drevne Værksteder, og Rammen er i det foreliggende Forslag den samme; Forskellen er, at det ikke mere skal være det Spørgsmaal, om der beskæftiges Børn og unge Mennesker, der skal være det afgørende, men derimod Antallet af Arbejdere, der i det hele taget benyttes, i For-